

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

1

Osnutek

Številka: 060-01/17-1/
Ljubljana, 3. 2. 2017

Z a p i s n i k

**47. seje Državnega sveta Republike Slovenije,
ki je bila v sredo, 18. 1. 2017**

Predsednik je začel 47. sejo Državnega sveta Republike Slovenije, ki jo je sklical na podlagi 53. člena Zakona o Državnem svetu in prvega odstavka 30. člena Poslovnika Državnega sveta Republike Slovenije.

Seja se je začela ob 13.00 in zaključila ob 17.02 uri.

Opravičili so se:

- Milan Lukić

Ostali odsotni:

- Boris Popovič
- Peter Vrisk

Na sejo so bili vabljeni:

- mag. Vesna Györkös Žnidar, ministrica za notranje zadeve (k 3. in 4. točki dnevnega reda),
- Milojka Kolar Celarc, ministrica za zdravje (k 5. točki dnevnega reda),
- mag. Matej Tonin, poslanec Državnega zbora (k 6. točki dnevnega reda),
- Irena Majcen, ministrica za okolje in prostor (k 6. točki dnevnega reda),
- mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (k 7. točki dnevnega reda),
- Irena Šinko, direktorica Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (k 7. točki dnevnega reda).

Seje so se udeležili:

- mag. Vesna Györkös Žnidar, ministrica za notranje zadeve, (k 3. točki dnevnega reda),
- Boštjan Šefic, državni sekretar, Ministrstvo za notranje zadeve, (k 3. točki dnevnega reda),
- Nina Gregori, generalna direktorica Direktorata za upravne notranje zadeve, migracije in naturalizacijo, (k 3. točki dnevnega reda),
- mag. Tatjana Bobnar, namestnica generalnega direktorja Policija, (k 3. točki dnevnega reda),

- Peter Skerbiš, vodja oddelka na Policiji, (k 4. točki dnevnega reda),
- Andrej Špenga, državni sekretar, Ministrstvo za notranje zadeve, (k 4. točki dnevnega reda),
- mag. Lado Bradač, generalni direktor Direktorata za policijo in druge varnostne naloge, (k 4. točki dnevnega reda),
- mag. Zdravko Mele, namestnik generalnega direktorja Direktorata za policijo in druge varnostne naloge, (k 4. točki dnevnega reda),
- Bojanka Velepich, sekretarka na Direktoratu za notranji trg, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, (k 5. točki dnevnega reda),
- Nina Pirnat, državna sekretarka, Ministrstvo za zdravje, (k 5. točki dnevnega reda),
- Nataša Blažko, podsekretarka, Ministrstvo za zdravje, (k 5. točki dnevnega reda),
- Špela Struna, svetovalka II, Ministrstvo za zdravje, (k 5. točki dnevnega reda),
- Irena Majcen, ministrica za okolje in prostor, (k 6. točki dnevnega reda),
- mag. Matej Tonin, poslanec Državnega zbora, (k 6. točki dnevnega reda),
- mag. Jana Miklavčič, vodja Sektorja za odpadke, Ministrstvo za okolje in prostor, (k 6. točki dnevnega reda),
- mag. Marjan Podgoršek, državni sekretar, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, (k 7. točki dnevnega reda),
- mag. Janez Vertačnik, sekretar, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, (k 7. točki dnevnega reda),
- Irena Šinko, direktorica Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, (k 7. točki dnevnega reda).

* * *

O sklicu seje je predsednik obvestil predsednika Državnega zbora Republike Slovenije dr. Milana Brgleza in predsednika Vlade Republike Slovenije dr. Miroslava Cerarja.

* * *

S sklicem 11. 1. 2017 so državne svetnice in svetniki prejeli naslednji predlog dnevnega reda:

Dnevni red:

1. Odobritev zapisnika 46. redne seje Državnega sveta Republike Slovenije
Odobritev zapisnika 26. izredne seje Državnega sveta Republike Slovenije
2. Pobude in vprašanja državnih svetnic in svetnikov
3. Predlog zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o tujcih (ZTuj-2D) – nujni postopek, EPA 1703- VII
4. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nadzoru državne meje (ZNDM-2B) - druga obravnava, EPA 1566- VII
5. Predlog zakona o omejevanju uporabe tobaknih in povezanih izdelkov (ZOUTPI) – druga obravnava, EPA 1651- VII
6. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (ZVO-1J) - druga obravnava, EPA 1680-VII
7. Poročilo o delu in zaključni račun Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije za leto 2015, EPA 1672-VII

Predlagani dnevni red je bil sprejet (35 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 35 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

1. točka:

- Odobritev zapisnika 46. redne seje Državnega sveta

Osnutek zapisnika 46. redne seje Državnega sveta so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Ker predsednik ni prejel pisnih pripomb na osnutek zapisnika, je predlagal, da se o njem glasuje.

Zapisnik 46. redne seje je bil sprejet (33 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 35 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

- Odobritev zapisnika 26. izredne seje Državnega sveta

Osnutek zapisnika 26. izredne seje Državnega sveta so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Ker predsednik ni prejel pisnih pripomb na osnutek zapisnika, je predlagal, da se o njem glasuje.

Zapisnik 26. izredne seje je bil sprejet (34 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 35 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

2. točka dnevnega reda:

- Pobude in vprašanja državnih svetnic in svetnikov

Po elektronski pošti 17. 1. 2017 so državne svetnice in svetniki prejeli vprašnji Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance v zvezi z delovanjem Sklada za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in za odlaganje radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško. Predlog sklepa Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 17. 1. 2017.

Predlagateljica vprašanj mag. Marija Lah, predsednica komisije je imela besedo.

Predsednik je dal na glasovanje predlog sklepa:

Državni svet Republike Slovenije je na 47. seji 18. 1. 2017, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), obravnaval vprašnji Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance v zvezi z delovanjem Sklada za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in za odlaganje radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško ter na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US in 21/13 – ZFDO-F), sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet podpira vprašnji Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance in Vladi Republike Slovenije, Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo ter Ministrstvu za infrastrukturo predlaga, da vprašnji proučijo in nanju odgovorijo.

Vprašanja Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance se glasita:

1. Zakaj še vedno ni zaključena in potrjena revizija Programa razgradnje NEK ter odlaganja nizko- in srednjeradioaktivnih odpadkov in izrabljenega jedrskega goriva?
2. Kako poteka delo Meddržavne komisije za spremljanje izvajanja Pogodbe med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške o ureditvi statusnih in drugih pravnih razmerij, povezanih z vlaganjem v Nuklearno elektrarno Krško, njenim izkoriščanjem in razgradnjo, v zvezi z revizijo programa razgradnje NEK?

Obrazložitev:

Program razgradnje NEK ter odlaganja nizko- in srednjeradioaktivnih odpadkov in izrabljenega jedrskega goriva je izdelan v skladu z določbo 10. člena Pogodbe med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške o ureditvi statusnih in drugih pravnih razmerij, povezanih z vlaganjem v Nuklearno elektrarno Krško, njenim izkoriščanjem in razgradnjo. Na podlagi 3. točke 10. člena te pogodbe bi morala biti revizija programa izvedena vsakih pet let, pri čemer pa je bila zadnja opravljena leta 2004, v letih 2009 in 2014 pa revizije ni bilo. Ker ostajajo vplačila v hrvaški in slovenski sklad za razgradnjo na ravni, ki je bila dogovorjena v preteklosti, se zastavlja vprašanje, ali bodo pravočasno in v zadostnem obsegu zbrana vsa sredstva, ki bodo zagotavljala varno razgradnjo NEK in uresničevanje predpisanih nalog in ciljev sklada.

Komisiji se zastavlja vprašanje o izvedenih postopkih Meddržavne komisije pri pripravi projektne naloge za izdelavo revizije Programa razgradnje NEK iz leta 2004. Ta bi namreč že pred časom morala biti sprejeta. Izpolnjevanje predpisanih nalog sklada je po finančni plati najtesneje povezano z vplačilom prispevka za razgradnjo. Višina prispevka še vedno temelji na izračunih iz leta 2004 in se doslej ni spreminjala. Prispevek zdaj plačuje družba GEN energija, d. o. o., in znaša 3 evre za megavatno uro električne energije, predpostavke za izračun stroškov odlagališča pa so se v tem času temeljito spremenile. Tako prihodki od prispevka za razgradnjo v letu 2015 niso več zadostovali za vse predpisane naloge sklada.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Vladi Republike Slovenije, Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo ter Ministrstvu za infrastrukturo, da vprašanja proučijo in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) nanju v roku 30 dni odgovorijo.

Predlog sklepa je bil sprejet (36 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 37 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

- - -

Po elektronski pošti 17. 1. 2017 so državne svetnice in svetniki prejeli pobudo Rudija Matjašiča, mag. posl. ved, v zvezi z osnutkom Uredbe o obvezni občinski gospodarski javni službi obdelave komunalnih odpadkov, ki je v javni obravnavi do 23. januarja 2017. Predlog sklepa Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 17. 1. 2017.

Predlagatelj pobude Rudi Matjašič, mag. posl. ved je imel besedo.

Predsednik je dal na glasovanje predlog sklepa:

Državni svet Republike Slovenije je na 47. seji 18. 1. 2017, v skladu z 98. členom Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), obravnaval pobudo Rudija Matjašiča, mag. posl. ved, v zvezi z osnutkom Uredbe o obvezni občinski gospodarski javni službi obdelave komunalnih odpadkov, ki je v javni obravnavi do 23. januarja 2017, ter na podlagi prvega odstavka 56. člena Zakona o državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US in 21/13 – ZFDO-F), sprejel naslednji

S K L E P :

Državni svet podpira pobudo Rudija Matjašiča, mag. posl. ved, in Ministrstvu za okolje in prostor predlaga, da pobudo prouči in nanjo odgovori.

Pobuda Rudija Matjašiča, mag. posl. ved, se glasi:

V prehodnih določbah Uredbe o obvezni občinski gospodarski javni službi obdelave komunalnih odpadkov naj se določi, da se projekti, začeti pred sprejetjem uredbe, končajo po doslej veljavnih predpisih.

Obrazložitev:

Ministrstvo za okolje in prostor je 21. 12. 2016 poslalo v javno obravnavo osnutek Uredbe o obvezni občinski gospodarski javni službi obdelave komunalnih odpadkov.

Osnutek uredbe omejuje pristojnosti, ki jih je država z Zakonom o gospodarskih javnih službah prenesla na občine, ne upošteva smernic, ki sta jih na področju ravnanja z odpadki začrtali Evropska unija in Vlada Republike Slovenije, posledično pa sili (predpiše) izvajalce javnih služb v izbiro podizvajalcev (predvsem na področju obdelave in odstranjevanja odpadkov), ki niso cenovno konkurenčni. Medtem ko je v skladu s 149. členom Zakona o varstvu okolja, ki predpisuje obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja, izbira izvajalca obvezne gospodarske javne službe obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov v pristojnosti občin, si država z osnutkom uredbe jemlje pristojnost in v imenu občine odloča o tem, da se lahko gospodarska javna služba obdelave odpadkov izvaja le v centru za ravnanje s komunalnimi odpadki - predpiše izvajalca te gospodarske javne službe.

Glede na to, da so v skladu z drugim odstavkom 149. člena Zakona o varstvu okolja, objekti in naprave za izvajanje javnih služb, ki jih določa prvi odstavek istega člena (obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja), infrastruktura lokalnega pomena, se očitno v državi delijo državljani na tiste, ki so imeli »srečo«, da živijo v bližini centrov za ravnanje s komunalnimi odpadki, saj je njihova občina zgradila samozadosten sistem ravnanja z odpadki (ne glede na to, ali dosegajo okoljske cilje EU, ki so posledično tudi okoljski cilji vseh držav članic, torej tudi Republike Slovenije), in na državljane, ki te »sreče« niso imeli in bodo vedno odvisni od drugih občin, njihovih pogojev in zahtev, kljub temu, da imajo zadosten masni tok za gradnjo lastne naprave.

Uvodoma je v osnutku uredbe zapisano, da določa minimalne standarde, vendar jih v nadaljevanju popolnoma spregleda in ne omogoča niti izvajanja, ki bi bilo ekološko

primernejše od zaukazanega v osnutku uredbe. S tem pod vprašaj postavi napore Vlade Republike Slovenije v smeri krožnega gospodarstva.

Osnutek uredbe v 10. členu določa, da lahko mehansko-biološko obdelane odpadke sežgemo v sežigalnici (DJS) ali odložimo na odlagališču (OJS), obenem pa ne omogoča ali v skladu z evropskim trendom ne spodbuja, da se neprestano iščejo boljši ekološki in ekonomski učinki (reciklaža, predelava, ponovna uporaba). V skladu s smernicami (direktivami) bi moral biti moto uredbe izvajanje obdelave mešanih komunalnih odpadkov (MKO) z omogočanjem lokalne samozadostnosti in ekonomske učinkovitosti z uporabo najboljših razpoložljivih tehnik v cilju priprave novih proizvodov ali variantno preostankov predelave z bistveno spremenjenimi lastnostmi glede na vhodno sestavo MKO.

Osnutek uredbe določa, da je lahko center za ravnanje s komunalnimi odpadki samo na enem kraju, kar je v obrazložitvi argumentirano z željo po čim manjšem CO₂ odtisu. Vendar v praksi to pomeni, da bo izvajalec javne službe, npr. v Mariboru, ki trenutno še nima lastnega objekta obdelave odpadkov, in ga, če se sprejme uredba v predlagani vsebini, tudi nikoli ne bo imel, ima pa zadostni masni tok, da bi bila gradnja ekonomsko upravičena, MKO razvažal po centrih za ravnanje s komunalnimi odpadki po Sloveniji in s tem povzročal nekajkrat večje onesnaženje.

Veljati bi morala logika, da se odpadki v največji meri obdelajo blizu izvora svojega nastanka, da čim več frakcij iz teh odpadkov preide po najkrajši poti do predelovalcev in da ostane čim manj odpadkov za nadaljnje postopke njihove obdelave oz. odstranjevanje ter s tem manj prevozov.

Spoštovanje takšnih predlaganih predpisov postavlja državljan v neenak položaj, saj bodo tisti, ki živijo v bližini centrov za ravnanje s komunalnimi odpadki, plačevali bistveno nižje cene kot tisti, ki živijo v krajih, ki so bolj oddaljeni od teh centrov. Izvajalec javne službe zbiranja odpadkov, ki bo odpadke v obdelavo moral predajati enemu od (predpisanih) centrov za ravnanje s komunalnimi odpadki, mora odpadke do centra pripeljati. Logistika za izvajalca javne službe kakor tudi uporabnika (državljana) pomeni strošek. Če pri tem upoštevamo, da približno 60 % celotnega stroška ravnanja z odpadki, ki ga danes plača državljan, predstavlja strošek logistike, bodo cene za tiste, ki živijo bolj oddaljeno od centrov za ravnanje s komunalnimi odpadki, neprimerno višje.

Da bi zagotovili samostojnost celotne skupnosti pri odstranjevanju odpadkov in predelavi mešanih komunalnih odpadkov, zbranih iz zasebnih gospodinjstev, državam članicam pa omogočili individualno izpolnitev tega cilja, je treba v skladu z evropsko zakonodajo zagotoviti mrežo sodelovanja z napravami za odstranjevanje in napravami za predelavo mešanih komunalnih odpadkov, zbranih iz zasebnih gospodinjstev, pri tem pa upoštevati geografske okoliščine in potrebo po specializiranih napravah za nekatere vrste odpadkov. Države članice sprejmejo, v sodelovanju z drugimi državami članicami, kadar je to potrebno ali priporočljivo, ustrezne ukrepe za vzpostavitev integriranega in ustreznega omrežja naprav za odstranjevanje odpadkov in naprav za predelavo mešanih komunalnih odpadkov, zbranih iz zasebnih gospodinjstev, tudi kadar takšno zbiranje vključuje mešane odpadke drugih povzročiteljev, ob upoštevanju najboljših razpoložljivih tehnik. Omrežje omogoča odstranjevanje odpadkov ali predelavo odpadkov v eni od najbližjih primernih naprav s pomočjo najustreznejših metod in tehnologij, da bi se zagotovila visoka raven varstva okolja in zdravja ljudi.

Na podlagi navedenega predlagam, da Uredba o obvezni občinski gospodarski javni službi obdelave komunalnih odpadkov, ki je v javni razpravi do 23. 1. 2017, v prehodnih določbah omogoči, da se projekti, ki so se začeli izvajati pred sprejetjem te uredbe, končajo po doslej veljavnih predpisih.

* * *

Državni svet Republike Slovenije predlaga Ministrstvu za okolje in prostor, da pobudo prouči in v skladu s četrtem odstavkom 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) nanjo v roku 30 dni odgovori.

Predlog sklepa je bil sprejet (33 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 38 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

- - -

Po elektronski pošti 16. 1. 2017 so državne svetnice in svetniki prejeli odgovor Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti na vprašanje državnega svetnika Alojza Kovšce glede dvojnih prijav na Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

- - -

Po elektronski pošti 10. 1. 2017 so državne svetnice in svetniki prejeli odgovor Ministrstva za finance na pobudo državnega svetnika Dušana Strnada glede priprave izvedbenih navodil o izvajanju Pravilnika o dopolnitvah Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost.

- - -

Po elektronski pošti 9. 1. 2017 so državne svetnice in svetniki prejeli odgovor Ministrstva za infrastrukturo na pobudo in vprašanje državnega svetnika Janka Požežnika za uvrstitev rekonstrukcije državne ceste Polzela–Velenje v državni plan 2017 oziroma 2018.

- - -

Po elektronski pošti 6. 1. 2017 so državne svetnice in svetniki prejeli odgovor Vlade Republike Slovenije na vprašanja in pobudi državnega svetnika Franca Goloba v zvezi s severnim delom 3. razvojne osi.

- - -

Po elektronski pošti 6. 1. 2017 so državne svetnice in svetniki prejeli odgovor Vlade Republike Slovenije na pobudo Mandatno-imunitetne komisije za dopolnitev Odloka o Svetu za nacionalno varnost.

- - -

Po elektronski pošti 14. 12. 2016 so državne svetnice in svetniki prejeli odgovor Ministrstva za okolje in prostor na vprašanja državnega svetnika Dušana Strnada glede izvajanja Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode.

- - -

3. točka dnevnega reda:

– Predlog zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o tujcih (ZTuj-2D) – nujni postopek, EPA 1703- VII

Predlog zakona je objavljen na spletni strani Državnega zbora z dne 10. 1. 2017 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Predlog zakona je obravnavala Komisija za državno ureditev. Poročilo komisije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 17. 1. 2017. Predlog mnenja Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 17. 1. 2017.

Na klop so državne svetnice in svetniki prejeli mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora k predlogu zakona.

Mag. Vesna Györkös Žnidar, ministrica za notranje zadeve, je predstavila predlog zakona.

Rajko Fajt, predsednik komisije je pojasnil stališče Komisije za državno ureditev.

Razpravljali so: dr. Zoran Božič, Branimir Štrukelj, Samer Khalil, Bojana Potočan, Milan Lukić, Branko Šumenjak, Bojan Kontič, Bojan Kekec, mag. inž. energ., dr. Janvit Golob, Cvetko Zupančič, dr. Radovan Stanislav Pejovnik.

Na dileme iz razprave je odgovoril Boštjan Šefic, državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve.

Interesna skupina negospodarskih dejavnosti je predlagala, da se odločanje o predlogu zakona prestavi na eno od naslednjih sej Državnega sveta.

Predsednik je dal na glasovanje predlog Interesne skupine negospodarskih dejavnosti o preložitvi točke:

Interesna skupina negospodarskih dejavnosti na podlagi prvega odstavka 42. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) predlaga, da se odločanje o Predlogu zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o tujcih (ZTuj-2D) – nujni postopek, EPA 1703-VII, prestavi na eno od naslednjih sej Državnega sveta.

Predlog Interesne skupine negospodarskih dejavnosti je bil sprejet (36 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 20 jih je glasovalo za, 14 pa jih je bilo proti).

4. točka dnevnega reda:

– Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nadzoru državne meje (ZNDM-2B) - druga obravnava, EPA 1566- VII

Predlog zakona je objavljen na spletni strani Državnega zbora z dne 3. 11. 2016 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Predlog zakona je obravnavala Komisija za državno ureditev. Mnenje komisije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Poročilo Odbora Državnega zbora za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo z Dopolnjenim predlogom zakona so prejeli po elektronski pošti 17. 1. 2017. Predlog mnenja Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 17. 1. 2017.

Predlog zakona je predstavil Andrej Špenga, državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve.

Poročevalec Komisije za državno ureditev, Rajk Fajt, predsednik komisije je pojasnil stališče komisije.

Razpravljal je Cvetko Zupančič.

Na dileme iz razprave je odgovoril Andrej Špenga, državni sekretar na Ministrstvu za notranje zadeve.

Svoj glas je obrazložil Cvetko Zupančič.

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja:

Državni svet Republike Slovenije je na 47. seji 18. 1. 2017 na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 23/03, 69//04, 68/06 in 47/13), sprejel naslednje

M n e n j e

k Dopolnjenemu predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o nadzoru državne meje (ZNDM-2B)

Državni svet predlog zakona **podpira**.

Predstavniki Ministrstva za notranje zadeve (MNZ) in Policije so predstavili predlog zakona. Z njim se med drugim urejajo nadomestila za lastnike zemljišč, na katerih so nameščenečasne tehnične ovire na državni meji, jasneje so opredeljena tehnična sredstva za nadzor državne meje, evropska direktiva o pomorskem prometu je prinesla nekatere spremembe, ki jih je treba prenesti v slovenski pravni red (obveznosti kapitana ladje glede poročanja podatkov o potnikih ...), ureja se postopke za ustanovitev začasnega mejnega prehoda na vojaškem letališču Cerklje ob Krki in pravice zadržanih oseb, kjer se določa, da ima zadržana oseba vse pravice pridržane osebe (sodno varstvo, nudenje pravne pomoči ...). S postavitvijo začasnih tehničnih ovir na zemljiščih ob meji se je poseglo v ustavno pravico do lastnine, nadomestila za lastnike pa niso bila urejena. Predlog zakona določa upravičenost do nadomestila lastnikov zemljišč oziroma oseb, ki uporabljajo zemljišče, in ureja postopek uveljavljanja nadomestila. Postopke bodo vodile upravne enote, pritožbeni organ bo MNZ. Če je za opravljanje nalog nadzora meje potrebna trajnejša raba zasebnih zemljišč in je tako onemogočena redna raba zemljišč za več kot 24 mesecev, predlog zakona uvaja ukrep omejitve lastninske pravice s služnostjo v javno korist. Postopek sporazumne sklenitve pogodbe izvede MNZ, če ta ne uspe, ga nadaljuje upravna enota. Predlog zakona omogoča vzpostavitev evidenc nadomestil in služnosti v javno korist, določa sankcije za poseganje v tehnične ovire in preprečevanje nameščanja teh in določa postopke pridobitve ocene vplivov na

naravo ob namestitvi, uporabi, vzdrževanju ali shranjevanju tehničnih in drugih sredstev in predvideva omilitvene ukrepe za naravo in biotsko raznovrstnost. Državni svet se je seznanil z obveznostjo Policije, da pred namestitvijo tehničnih sredstev z ministrstvom pristojnim za vode, uskladi postopke za delovanje gospodarskih javnih služb in za monitoring voda. Predviden je tudi postopek, s katerim bosta koncesionarja, Lovska zveza Slovenije in Ribiška zveza Slovenije, upravičena do oprostitve plačila 50 % koncesnine. Predlog zakona jasneje ureja tehnična sredstva za fotografiranje, avdio-video snemanje, sredstva za identifikacijo oseb, vozil in predmetov, upoštevane so tudi nove tehnologije. Sistem za avtomatsko prepoznavanje registrskih tablic (ANPR sistem), o katerem je tudi govora v predlogu zakona, je na mejah že nameščen, vendar se ga doslej ni uporabljalo. V predlogu zakona se za izvajanje izravnalnih ukrepov uvaja nov standard, to je »verjetnost« prestopa državne meje, ki sproži izvajanje različnih postopkov, saj je po mnenju predlagateljev veljavni standard »utemeljene verjetnosti« prestopa notranje meje postavljen previsoko.

Državni svet je v razpravi opozoril na stališče Informacijske pooblaščenke (IP) in mnenje Zakonodajno-pravne službe DZ (ZPS). Predlagatelj je Državni svet seznanil, da je bila priprava predloga zakona dolgotrajna in da so z Informacijsko pooblaščenko in Varuhinjo človekovih pravic potekala usklajevanja. Državni svet ugotavlja, da so bili na 31. seji Odbora za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo 11. 1. 2017, na predlog poslanskih skupin SMC, DeSUS in SD, sprejeti amandmaji odbora k 2., 3., 14., 16., 22. in 24. členu, ki so upoštevali pripombe ZPS. Državni svet se je tako strinjal z dopolnilom, da ima Policija obveznost, da lastnika ali uporabnika zemljišča pravočasno obvesti o postavitvi začasnih tehničnih ovir in tudi o razlogih za postavitev, da pa zaradi hitrosti pri postavitvi začasnih tehničnih ovir in začasnosti ukrepa z operativnega vidika ni sprejemljivo izdajanje aktov o postavitvi začasnih ovir. Glede želja lastnikov po uveljavljanju višjih nadomestil za ne-rabo zemljišč, pa je Državni svet opozoril na nujnost čim bolj enotne ureditve in da ne bi prihajalo do izsiljevanj posameznikov glede višine nadomestil. Državni svet se je seznanil, da je pri uporabi video nadzora na mejah treba namestiti opozorilne table, ki jih določa Zakon o varstvu osebnih podatkov.

Glede pripomb IP je predlagatelj Državni svet seznanil, da so vsa tehnična sredstva, ki jih bo Policija uporabljala za nadzor meje naštetja in opredeljena. Policija ne bo uporabljala ničesar kar ni naštetja (npr. droni), ali da bi tehnična sredstva uporabljala po prosti presoji, saj je uporaba posameznih tehničnih sredstev strokovno opredeljena glede na izvajani ukrep. Večina tehničnih sredstev je bila v zakonu določena že prej in se jih zdaj v predlogu zakona zaradi jasnosti in preglednosti združuje v en člen. Posebej je bilo izpostavljeno, da je Policija glede tveganja varstva osebnih podatkov pri avtomatski registraciji registrskih tablic pripravila oceno učinkov na varstvo osebnih podatkov. V analizi je Policija tudi predstavila, kako se bo spopadala s tveganji za varstvo osebnih podatkov. S strani predlagatelja je bilo na seji Državnega sveta posebej poudarjeno, da je govora o uporabi tehničnih sredstev na zunanji schengenski meji, vključno z letališči in lukami, in da ne gre za uporabo v notranjosti države.

Državni svet se je strinjal z rokom 24 mesecev, ki velja v primeru, da gre za trajnejšo rabo zasebnih zemljišč za namestitvev tehničnih ovir na meji. To obdobje bo veljalo tudi za nazaj, kar pomeni, da bodo lastniki zemljišč, na katerih so se nameščale tehnične ovire v preteklem obdobju migrantske krize, že lahko zaprosili za nadomestila. Predlagatelj je Državnemu svetu pojasnil, da so se za rok 24 mesecev odločili z vidika racionalnosti in da želijo, da se vsa nadomestila in druge obveznosti državljanom izplačajo čim prej. Predlagatelj je članom Državnega sveta zagotovil, da

so v prihodnjem proračunu predvidena zadostna sredstva za poplačilo vseh upravičencev.

Državni svet se je strinjal z nadomeščanjem žičnatih ograj na meji s panelnimi ograjami, ki so v lokalnem okolju tudi bolj sprejete. Državni svet je pozdravil boljše sodelovanje MNZ in Policije z lokalnimi skupnostmi glede nadomeščanja ograj, hkrati pa se je v zvezi z ograjami postavilo vprašanje, zakaj odločitev za takšen tip ograje in dvomi o tem, ali takšne ograje sploh lahko pomenijo resno oviro za ljudi, ki želijo prečkati mejo. Predlagatelj je Državnemu svetu zagotovil, da sproti obveščajo lokalne skupnosti o vseh zamenjavah ograj in menijo, da so pri tem uspešni. Glede tipa ograj je bilo pojasnjeno, da je bilo pri nakupu za takšen panelni tip ograje upoštevanih več faktorjev, med drugim njihova učinkovitost, možnost nameščanja dodatnih elementov nanje, pa tudi njihova uporabnost v kasnejše namene, ko ne bo več potrebe po ograji na meji, da jih bodo lahko uporabili npr. kot ograje okoli različnih objektov (vojaška skladišča in podobno).

Predlagano mnenje je bilo sprejeto (28 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 23 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

5. točka dnevnega reda:

– **Predlog zakona o omejevanju uporabe tobačnih in povezanih izdelkov (ZOUTPI) – druga obravnava, EPA 1651- VII**

Predlog zakona je objavljen na spletni strani Državnega zbora z dne 5. 12. 2016 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Predlog zakona je obravnavala Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide. Poročilo komisije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 17. 1. 2017. Predlog mnenja Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 17. 1. 2017.

Predlog zakona je predstavila Nina Pirnat, državna sekretarka na Ministrstvu za finance.

Poročevalec Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, mag. Peter Požun, predsednik komisije je pojasnil stališče komisije.

Razpravljali so: Igor Antauer, Alojz Kovšca in Jernej Verbič.

Na dileme iz razprave je odgovorila Nina Pirnat, državna sekretarka na Ministrstvu za finance.

Svoj glas je obrazložil Alojz Kovšca.

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja:

Državni svet Republike Slovenije je na 47. seji 18. 1. 2017, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/13), sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o omejevanju uporabe tobачnih in povezanih izdelkov (ZOUTPI) – druga obravnava

Državni svet predlog zakona **podpira**.

Državni svet ugotavlja, da se s prenosom določb Direktive 2014/40/EU o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic o proizvodnji, predstavitvi in prodaji tobачnih in povezanih izdelkov in razveljavitvi Direktive 2001/37/ES (v nadaljevanju: Direktiva) v nacionalno zakonodajo in s spletom učinkovitih ukrepov ter prepovedi želi celovito urediti področje nadzora nad uporabo tobaka, tobачnih in povezanih izdelkov. Vzpostaviti se želi zakonodajne okvire za boljši nadzor in doslednejše sankcioniranje kršitev predpisov s tega področja. Navedeni ukrepi naj bi pripomogli k boljšemu zdravju ljudi in vzdržnosti zdravstvenega sistema v prihodnje.

Med ključnimi rešitvami zakonodajalec navaja določitev najvišjih vrednosti emisij (za cigarete 10 mg katrana/cigareto, 1 mg nikotina/cigareto in 10 mg ogljikovega monoksida/cigareto); strožje zaveze proizvajalcev in uvoznikov glede poročanja o sestavinah, emisijah tobачnih izdelkov in dodatkih, vključenih v poseben prednostni seznam; prepoved značilnih arom in določenih dodatkov v tobачnih izdelkih (cilj zmanjšanja privlačnosti tobачnih izdelkov in posledično nižje potrošnje); označevanje tobачnih izdelkov, vključno z zdravstvenimi opozorili in uvedba enotne standardizirane embalaže za vse znamke cigaret in tobaka za zvijanje (predpisana oblika, barva, druge značilnosti zunanje in notranje površine ter oblika, pozicija in vsebina besedila na zunanji embalaži izdelkov); sledljivost in varnostne elemente, ki se uporabljajo za tobачne izdelke (posebne identifikacijske oznake in podatki kot podlaga za vzpostavitev celovitega sistema sledljivosti tobачnih izdelkov); obveznost obveščanja o novih tobачnih izdelkih, ohranitev prepovedi prodaje tobaka za oralno uporabo, nova ureditev področja elektronskih cigaret in zeliščnih izdelkov za kajenje; popolna prepoved oglaševanja (neposrednega in posrednega) in promocije tobачnih izdelkov ter prepoved doniranja in sponzoriranja dogodkov, dejavnosti ali posameznikov; prepoved prodaje tobaka, tobачnih in povezanih izdelkov mlajšim od 18 let (uvedba možnosti preverjanja brez domneve mladoletnosti, torej rutinsko, od vsake osebe, ki kupuje tobачne izdelke), prepoved dajanja na trg ali čezmejne prodaje na daljavo, prodaje prek interneta in telekomunikacij; uvedba dovoljenj za prodajo tobaka, tobачnih in povezanih izdelkov (petletne licence, ki se jih pridobi na podlagi zaprosila prodajalca tobaka, tobачnih in povezanih izdelkov, s stroškom za prodajalca v višini upravne takse); ohranjanje prepovedi kajenja oz. uporabe tobaka in tobачnih izdelkov v vseh zaprtih in javnih delovnih prostorih (lažje izvajanje inšpekcijskih nadzorov zaradi jasnejših prepovednih določb) ter širitev prepovedi na s tobakom povezane izdelke (izenačitev elektronskih cigaret s tobачnimi izdelki, tudi z namenom preprečevanja širitve uporabe teh izdelkov med mladim).

Splošni cilji zgoraj navedenih zakonskih rešitev so, kot navaja predlagatelj, preprečevanje začetka in nadaljevanja kajenja med otroki, mladino in mladimi odraslimi; spodbujanje opuščanja kajenja (cilj zmanjšanja potrošnje tobачnih izdelkov za 30 %); zmanjševanje izpostavljenosti tobачnemu dimu med mladoletnimi in posledično zmanjšanje obolenosti in (prezgodnje) umrljivosti ter družbenih stroškov zaradi rabe tobaka.

Državni svet se je seznanil s stališči predstavnic in predstavnikov stroke in civilne družbe, ki so vsi izrazili podporo predlogu zakona. Nacionalni inštitut za javno zdravje

posebej izpostavlja pomen celovitih ukrepov omejevanja uporabe in nadzora nad uporabo in prodajo tobačnih izdelkov, predvsem zaradi velikega javno-zdravstvenega problema, ki ga slednje predstavlja. Kajenje namreč ne samo negativno vpliva na zdravje ljudi (je vodilni preprečljivi dejavnik prezgodnjih smrti in obolevnosti), ampak močno vpliva tudi na večanje neenakosti v zdravju (ugotovitve o prevladujočem deležu uporabnikov tobaka med prebivalci nižjih ekonomskih slojev).

Tudi Slovensko zdravniško društvo - Združenje pulmologov Slovenije podpira predlagane zakonske rešitve, ki bi jih v določenih segmentih sicer želelo še bolj zaostri, npr. glede prepovedi prodaje tobačnih in povezanih izdelkov v trgovinah s prehrabnimi artikli (npr. zgolj v specializiranih trgovinah, kot jih poznajo v Italiji) oziroma na manj vidnih ali posebej ločenih mestih v trgovini (posebni boksi). Omenjeni predlog Državni svet ocenjuje kot tehten. Združenje je pozvalo tudi k ostrejšemu nadzoru in upoštevanju prepovedi kajenja v okolici in znotraj zdravstvenih in drugih javnih ustanov, kjer še vedno pogosto prihaja do kršitev. Opozarja tudi na to, da se v Sloveniji letno soočamo s 1.200 novimi primeri obolelih za rakom zaradi posledic kajenja, pri čemer število obolelih narašča predvsem med ženskami. Posledice so veliki stroški za zdravstveni sistem, ob povprečni zgolj 15 %-ni 5-letni stopnji preživetja.

Posamezni predstavniki civilne družbe (predstavniki Mladinske zveze Brez izgovora Slovenija Tomaž Čakš (nacionalni sodelavec Svetovne zdravstvene organizacije), Robert Volčanšek in Sanja Zupanič) so v razpravi opozorili na nujnost ozaveščanja mladih in otrok kot pomembnem delu preventivnih aktivnosti, na visoke stroške zdravljenja posledic kajenja in obremenitve blagajne zdravstvenega zavarovanja, na nujnost dojemanja licenciranja kot načina za zmanjšanje dostopnosti tobaka, na velik pomen uvedbe enotne embalaže tobačnih izdelkov ter na neutemeljenost nekaterih argumentov (porast trgovine na črno, omejevanje pravic na področju intelektualne lastnine v povezavi s preprečevanjem uporabe tržnih znamk itd.) nasprotnikov predlaganih zakonskih rešitev.

Mladinska zveza Brez izgovora Slovenija dodatno opozarja, da bi bila lahko tako Direktiva kot predlog zakona strožja, če ne bi v postopku sprejema Direktive prihajalo do velikih pritiskov tobačne industrije in različnih drugih interesov, ki so posledično vplivali na omilitev posameznih, v začetku strožje zastavljenih, ukrepov in prepovedi.

Državni svet ugotavlja, da so pristojno Komisijo Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide zanimali morebitni pritiski lobijev na pripravljavce nove zakonodaje v Sloveniji. Ministrstvo za zdravje je v zvezi s tem pojasnilo, da so težave z lobističnimi aktivnostmi reševali na podlagi načelnega sledenja vsebini Direktive in posebnega člena Okvirne konvencije FCTC o urejanju sestave tobačnih izdelkov in urejanju razkritja tobačnih izdelkov, ki napotuje države podpisnice k ustreznemu ravnanju v stikih s tobačno industrijo (smernice omenjene konvencije navajajo, da med interesi tobačne industrije in interesi javno-zdravstvenih politik obstaja temeljno in nepremostljivo nasprotje). Na ministrstvu neposrednih pritiskov tobačne industrije niso doživljali, vse pozive za usklajevanja o vsebini zakonodaje s tobačno industrijo pa so vljudno zavrnil.

Mladinska zveza Brez izgovora Slovenija opozarja tudi na to, da je bila v času priprave predloga zakona iz slednjega izločena prvotno predvidena prepoved kajenja v avtomobilu, ko je v njem prisotna mladoletna oseba. Posledično zveza poziva, da se v času zakonodajnega postopka omenjene določbe ponovno uvrsti v predlog zakona. Državni svet omenjeni predlog ocenjuje kot smiseln. Pri tem izpostavlja še en segment nevarnosti v avtomobilu, ki bi se ga prav tako morali lotiti bolj resno, tudi

zaradi zglada mladim, to je uporaba mobilnega telefona. Ministrstvo za zdravje je pojasnilo, da se strinjajo z velikim pomenom prepovedi kajenja v avtomobilu tako za zaščito zdravja kot tudi omejitev spodbud h kajenju za mladoletne, a da se je na žalost pokazalo, da trenutno ni mogoče zagotoviti ustreznega nadzora nad kršitvami omenjene prepovedi, zato so določbe v zvezi s tem bili primorani izločiti iz predloga zakona.

Državni svet izraža podporo predlaganim zakonskim spremembam, saj se zaveda škodljivosti uporabe tobaka z vidika velikih stroškov, ki jih slednja povzroča zdravstvenemu sistemu, predvsem pa z vidika številnih negativnih, tudi smrtonosnih, posledic za zdravje ljudi. Državni svet se zavzema za celovite, medsebojno usklajene, ukrepe in ugotavlja, da je predlog zakona zastavljen v omenjeni smeri.

Državni svet je bil seznanjen, da Trgovinska zbornica Slovenije predlog zakona podpira, pri čemer poudarja dobro sodelovanje z Ministrstvom za zdravje v času enoletne priprave predloga zakona. Zbornica prav tako ne nasprotuje zmernemu in racionalnemu zaostrovanju ukrepov tako na področju prodaje tobačnih kot tudi alkoholnih izdelkov. Pri tem opozarja, da bi morali biti pozorni na ukrepe drugih, zlasti sosednjih držav, z vidika možne izgube tržnega potenciala zaradi veliko bolj liberalne politike drugih držav (npr. pri zaostrovanju pravil glede enotne embalaže). V zvezi s politikami države do uživanja alkohola pa zbornica kot primer lastnega angažmaja navaja pripravo posebnega kodeksa za člane zbornice, h kateremu bi slednji lahko pristopali prostovoljno in se pri tem zavezali, da pri reklamiranju alkohola ne bodo uporabljali pretirano agresivnih načinov. Na žalost omenjeni kodeks ni mogel zaživeti v praksi, saj ga je Javna agencija RS za varstvo konkurence ocenila kot monopolno dogovarjanje. Posledično zbornica naproša Ministrstvo za zdravje za pomoč pri izpeljavi zelenih aktivnosti na omenjenem področju.

Trgovinska zbornica Slovenije poziva ministrstvo k čimprejšnji skupni pripravi npr. 10-letnega programa aktivnosti na področju omejevanja uporabe tobaka, tobačnih in povezanih izdelkov, na podlagi katerega bi trgovci lahko prilagodili svoje prodajne asortimane in tržne plane. Takšen program bi njim in Ministrstvu za finance omogočil predvideti vpliv načrtovanih ukrepov (in njihovih morebitnih zaostrovanj) na prihodke od prodaje omenjenih izdelkov oziroma prilive v državno blagajno. Zbornica poziva tudi k čimprejšnjemu dogovoru glede smernic oz. navodil za operativno izvajanje novega zakona, saj se pogosto zgodi, da si posamezni deležniki (trgovci, tržniki, inšpekcijske službe) po svoje razlagajo posamezne določbe. Zaradi navedenega bi bilo smiselno poenotiti razlage zakonskih določb in s tem na primer zagotoviti enake odzive inšpekcijskih služb na posamezne kršitve po vseh regijah. Ministrstvo je izrazilo naklonjenost vsem izraženim predlogom in tudi samo potrdilo dobro sodelovanje z zbornico.

Državni svet je bil seznanjen tudi s pripombami Sekcije za gostinstvo in turizem Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, ki se strinja s predlaganimi ukrepi, ki bodo prispevali k zmanjšanju razširjenosti kajenja pri mladih in k njihovi zaščiti, nasprotuje pa predlaganim dvakrat višjim globam za kršitve posameznih zakonskih določb kot so predpisane v veljavnem zakonu. Menijo, da je višanje kazni dodaten represivni ukrep, ki ne prinaša dolgoročnih učinkov, ki jih po njihovem mnenju lahko prinese samo preventiva. Pri tem opozarjajo, da gostinci ne morejo prevzemati vloge organizacij, ki skrbijo za preventivo in preprečevanje kajenja. Ocenjujejo, da je predvidena višina posameznih glob nesorazmerna s posameznim prekrškom (možnost globe do 4.000 evrov, če gostinec na vidnem mestu ne bo razstavil dovoljenja za prodajo tobaka, tobačnih in povezanih izdelkov; 42. člen), zato pozivajo, da se globe ohranijo v trenutno veljavni višini. Ministrstvo za zdravje ni

naklonjeno zniževanju predvidene višine glob in pojasnjuje, da tudi že iz dosedanje prakse izhaja, da inšpektorji pri manjših kršitvah posegajo po minimalnih in ne maksimalnih globah. Po slednjih posežejo šele ob večjih kršitvah oziroma ponavljanju posameznih kršitev. Podoben pristop se zato pričakuje tudi v prihodnje. Kot rešitev pa ministrstvo ponuja možnost sprejema posebnih smernic, namenjenih inšpekcijskim službam, na podlagi katerih se lahko zagotovi enotna merila za izrekanje posameznih glob, prilagojenih teži kršitve, na podlagi katerih bi se zagotovilo enako obravnavo kršiteljev, ne glede na geografsko lokacijo oz. pristojni inšpekcijski organ.

Državni svet, predlagatelj, stroka in predstavniki civilne družbe, ki so se udeležili seje Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, so soglasni, da sta področje preventive in aktivnega ozaveščanja ključnega pomena za doseganje zadanih ciljev na področju omejevanja uporabe tobačnih in povezanih izdelkov, pa tudi glede uživanja alkohola, zlasti med mladimi. Pri tem je bila posebej poudarjena potreba po izvajanju programov pomoči kadilcem pri odvajanju od kajenja in nujnost celovitih in vseživljenjskih pristopov (začeti že z najmlajšimi, torej v vrtcih). Kot potencialen vir spodbud h kajenju je bil izpostavljen segment medijskega prostora, med drugim je bilo posebej opozorjeno na prikazovanje tobačnih izdelkov v filmih, nadaljevanjih in nanizankah, ki na žalost v predlogu zakona ostajajo izjema v sklopu prepovedi prikazovanja in uporabe tobaka, tobačnih in povezanih izdelkov na televiziji ter v okviru javnih nastopov (29. člen).

Z željo, da bi na dolgi rok z različnim ukrepi lahko dosegli cilj brez-tobačne družbe, Državni svet poziva k zagotovitvi čim več finančnih sredstev za izvajanje preventivnih programov, programov osveščanja in pomoči kadilcem. Ministrstvo za zdravje je ob tem pojasnilo, da je ob obravnavi predloga zakona Vlada Republike Slovenije sprejela še nekaj dodatnih sklepov in med drugim za področje preventive predvidela bistveno več sredstev kot do zdaj (trenutno zgolj 80.000 evrov na leto), kar bo omogočilo učinkovitejše izvajanje načrtovanih aktivnosti.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide mag. Peter Požun.

Predlagano mnenje je bilo sprejeto (32 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 31 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

6. točka dnevnega reda:

– **Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (ZVO-1J) - druga obravnava, EPA 1680-VII**

Predlog zakona je objavljen na spletni strani Državnega zbora z dne 20. 12. 2016 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Predlog zakona je obravnavala Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj. Poročilo komisije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 17. 1. 2017. Predlog mnenja Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 17. 1. 2017.

Predlog zakona je predstavil mag. Matej Tonin, poslanec Državnega zbora.

Besedo je imela Irena Majcen, ministrica za okolje in prostor.

Poročevalec Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, Jernej Verbič, predsednik komisije je pojasnil stališče komisije.

Razpravljali so: Toni Dragar in dr. Janvit Golob.

Dodatno obrazložitev sta podala Irena Majcen, ministrica za okolje in prostor in mag. Matej Tonin, poslanec Državnega zbora.

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja:

Državni svet Republike Slovenije je na 47. seji 18. 1. 2017, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/13), sprejel naslednje

M N E N J E

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (ZVO-1J) – druga obravnava

Državni svet **podpira** Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložil poslanec Državnega zbora mag. Matej Tonin.

Poglavitni cilj novele zakona je omogočiti gospodarnejše in učinkovitejše ravnanje s komunalnimi odpadki pri vzpostavitvi zbirnih centrov za ločeno zbiranje komunalnih odpadkov (zbirni center) na območju ene ali več občin, in sicer ne glede na območje posamezne občine. V skladu z Odredbo o ravnanju z ločeno zbranimi frakcijami pri opravljanju javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki se namreč na območju vsake občine in za vsako naselje z več kot 8.000 prebivalci mora urediti najmanj en zbirni center, v občinah z manj kot 3.000 prebivalci pa takega centra ni treba urediti, če je v okviru javne službe zagotovljeno, da povzročitelji komunalnih odpadkov lahko oddajajo ločene frakcije najmanj v enem zbirnem centru na območju sosednjih občin. Taka ureditev predstavlja za občine veliko finančno breme (gradnje in vzdrževanja), včasih predstavlja breme tudi izbira primerne lokacije. Ker veljavna podzakonska ureditev, ki se prenaša v Zakon o varstvu okolja, ne omogoča, da bi dve sosednji občini, ki imata več kot 3.000 prebivalcev, vzpostavili oz. gradili skupni zbirni center, se z novelo zakona dodatno predlaga, da občina na svojem območju ni dolžna vzpostaviti zbirnega centra za ločeno zbiranje komunalnih odpadkov, če je v okviru izvajanja lokalne javne službe zagotovljeno, da lahko povzročitelji komunalnih odpadkov oddajo ločene frakcije komunalnih odpadkov v zbirnem centru v sosednji občini in se občini o tem pisno dogovorita. Prav tako se predlaga, da se lahko sosednji občini dogovorita tudi o skupni gradnji oz. vzpostavitvi zbirnega centra.

Državni svet ugotavlja, da je novela zakona plod dela in pobud občin, ki so jih pristojne inšpekcijske službe opozorile na obvezno vzpostavitev zbirnega centra do konca 2017 ter večletnih prizadevanj predlagatelja zakona, da se v vladnem podzakonskem aktu uredi možnost gradnje skupnih zbirnih centrov, če s tovrstno skupno gradnjo sosednji občini soglašata in se standardi ravnanja s komunalnimi odpadki ne poslabšajo (npr. dostopnost uporabnikov do zbirnih centrov). Kot je opozoril predlagatelj zakona, je v okviru veljavne ureditve nemogoče do konca

letošnjega leta zgraditi preostale zbirne centre v občinah, ki jih še nimajo, imajo pa to urejeno na območju sosednje občine.

Državni svet se je seznanil z ustnim stališčem Ministrstva za okolje in prostor, kjer opozarjajo, da je glede na veljavno sistemsko ureditev varstva okolja vprašanje zbirnih centrov predmet podzakonskega akta Vlade in ne zakona. Ministrstvo za okolje in prostor pripravlja spremembe Zakona o varstvu okolja in posledično podzakonskih aktov ter še letos načrtuje urediti sistem ravnanja z odpadki bolj učinkovito, vključno z zbirnimi centri, pri katerih želijo poiskati življenjske oz. bolj razumske rešitve. Na Ministrstvu za okolje in prostor ne podpirajo parcialnega urejanja področja infrastrukture lokalnega pomena, ki poleg zbirnih centrov ločeno zbranih frakcij vključuje tudi drugo infrastrukturo. Po podatkih 2015 je v 212 občinah zgrajenih 159 zbirnih centrov, pri čemer je trenutno 22 občin, ki uporabljajo zbirni center na območju sosednje občine in imajo več kot 3000 prebivalcev, ter dve občini, ki imata naselje z več kot 25.000 prebivalci in nista uredili zadostnega števila zbirnih centrov. Državnemu svetu je bilo tudi pojasnjeno, da je bil poskus urejanja področja komunalnih odpadkov od 2011 že dvakrat ustavljen v okviru postopka sprejemanja vladne uredbe o komunalnih odpadkih (zaradi navzkrižja interesov zasebnega in komunalnega sektorja), s katero se je med drugim skušalo odpraviti določene pomanjkljive ali zastarele določbe tudi glede standarda vzpostavljanja zbirnih centrov.

Državni svet se je seznanil tudi z opozorili Zbornice komunalnega gospodarstva, da se s 1. členom novele zakona ukinja pravna podlaga za določanje oskrbovalnih standardov tudi za druge obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja. V zvezi s tem je predstavnik predlagatelja zakona pojasnil, da bo to pomanjkljivost (tudi glede na opozorila Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora) odpravil s predlogom amandmaja.

Državni svet podpira predlog zakona in se strinja, da je z vidika načela gospodarnejšega in učinkovitejšega ravnanja s komunalnimi odpadki smiselno, da imajo tudi občine z več kot 3.000 prebivalci možnost souporabe zbirnega centra, ki je zgrajen na območju sosednje občine in ima proste kapacitete oz. je večji od potreb prebivalcev sosednje občine, če se občini o tem pisno dogovorita. Državni svet poudarja vidik visokih in nepotrebnih stroškov delovanja zbirnih centrov, ki na koncu bremenijo uporabnike, obenem pa se sprašuje, kje so vzroki, da se pritiska na občine (npr. Kamnik, Trzin, Mengeš), ki imajo več kot 3.000 prebivalcev ter utečen in dobro delujoč sistem oddajanja ločeno zbranih frakcij zbirnemu centru na območju sosednjih občin.

Državni svet opozarja, da glede na dolgotrajnost postopkov umeščanja objektov v prostor do konca 2017 ne bo mogoče vzpostaviti zbirnih centrov v občinah, ki jih še nimajo in so jih obvezane vzpostaviti v skladu z veljavno podzakonsko ureditvijo. Zato se tudi postavlja vprašanje morebitne odgovornosti občin, ki te obveznosti iz objektivnih razlogov ne bi uspele uresničiti.

Državni svet podpira prizadevanja predlagatelja zakona, da zakon omogoči, da lahko dve sosednji občini, ki imata več kot 3.000 prebivalcev, vzpostavita oz. zgradita skupni zbirni center, opremljen za ločeno zbiranje komunalnih odpadkov, saj nenazadnje Ministrstvo za okolje in prostor že vse od 2011 neuspešno poskuša urediti to vprašanje s podzakonskim aktom, ki ga sprejme Vlada. Ob tem Državni svet opozarja, da je nemogoče pričakovati, da bodo, ob preteklih neuspešnih poskusih, pravočasno pripravljene sistemske spremembe Zakona o varstvu okolja

oz. sprejete spremembe podzakonskega akta, ki bodo občinam z več kot 3.000 prebivalci omogočile vzpostavitev zbirnega centra na območju sosednje občine.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj Jernej Verbič.

Predlagano mnenje je bilo sprejeto (31 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 30 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

7. točka dnevnega reda:

– Poročilo o delu in zaključni račun Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije za leto 2015, EPA 1672-VII

Poročilo je objavljeno na spletni strani Državnega zbora z dne 16. 12. 2016 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Poročilo je obravnavala Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Poročilo komisije so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti 17. 1. 2017. Predlog mnenja Državnega sveta so prav tako prejeli po elektronski pošti 17. 1. 2017.

Državni sekretar na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Marjan Podgoršek, je imel besedo.

Poročevalec Komisije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Cvetko Zupančič, predsednik komisije je pojasnil stališče komisije.

Razpravljal je Uroš Brežan.

Dodatno obrazložitev je podala Irena Šinko, direktorica Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije.

Predsednik je dal na glasovanje predlog mnenja:

Državni svet Republike Slovenije je na 47. seji 18. 1. 2017, na podlagi druge alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/13), sprejel naslednje

M N E N J E

k Poročilu o delu in zaključnem računu Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije za leto 2015

Državni svet **se je seznanil** s Poročilom o delu in zaključnim računom Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije za leto 2015.

Poročilo o delu Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije za leto 2015 (v nadaljevanju: Poročilo) je predstavila njegova direktorica, ki je rezultate dela Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (v nadaljevanju: Sklad)

podala primerjalno z letom 2014 in tudi že z 2016, saj imajo večino podatkov tudi za to leto že zbranih.

Sklad je leto 2015 zaključil z dobrimi 14 milijoni EUR (z že odštetim davkom) presežka prihodkov nad odhodki. Prihodki v letu 2015 so bili 23 % višji od načrtovanih. Največji delež prihodkov, skoraj 99 %, so lastni prihodki, ki so bili 23 % višji od načrtovanih in 22 % višji kot 2014. Za 1 % višji od načrtovanih so bili tudi dohodki iz naslova gospodarjenja s kmetijskimi zemljišči, za 31 % višji od načrtovanih so bili prihodki od gospodarjenja z gozdovi, 2 milijona EUR pa so znašali prihodki iz naslova prodaje nepremičnin. Visoko realizacijo prihodkov je imel sklad tudi iz naslova financiranja, opravljanja tržne dejavnosti, nižjo od načrtovane pa iz naslova proračunskih sredstev.

Odhodki v letu 2015 so bili realizirani v višini 48 % od načrtovanega. Lastni odhodki so bili realizirani v višini 48 % glede na načrtovane odhodke. Odhodki iz gospodarjenja s kmetijskimi zemljišči so bili realizirani 92 %-no, nižji pa so bili predvsem zaradi vlaganj v kmetijsko infrastrukturo in pobotov plačil za zakupnino. Odhodki iz naslova gospodarjenja z gozdovi so bili realizirani v višini 43 % glede na načrt. Leta 2015 Sklad ni plačal pristojbine za gozdne ceste, saj mu odločba ni bila pravočasno vročena, zato je bila ta pristojbina odhodek Sklada v letu 2016 in bo navedena v poročilu za omenjeno leto.

Drugi lastni odhodki Sklada so bili v letu 2015 za 13 % nižji od načrtovanih. Največji odhodek iz tega naslova predstavlja plačilo odškodnin zaradi nezmožnosti uporabe kmetijskih zemljišč in gozdov, ki so bili vrnjeni v postopku denacionalizacije. Poleg navedenega so odhodki Sklada še odhodki služb Sklada, plačila Slovenskemu državnemu holdingu in obveznosti do občin.

Večina dolgoročnih sredstev Sklada so zemljišča. Ta sredstva se bodo v poročilu za leto 2016 bistveno znižala, saj od sredine leta 2016 Sklad več ne upravlja z gozdovi v lasti Republike Slovenije. Prav tako se bodo znižale vrednosti lastnih sredstev, saj je iz naslova delitvene bilance prišlo tudi do prenosa računalnikov, naprav GPS, nepremičnin in drugega na Družbo za gospodarjenje z gozdovi v državni lasti.

Sklad je leta 2015 kupil 519 ha zemljišč, od tega 104 ha kmetijskih zemljišč po povprečni ceni 1,41 EUR/m² ter in 415 ha gozdov po povprečni ceni 0,35 EUR/m². Od tega je bilo 45 % vseh zemljišč kupljenih v 10-kilometrskem varovanem pasu in 65 % zemljišč v območju Nature.

Leta 2015 je Sklad prodal slabih 9 ha kmetijskih zemljišč po povprečni ceni 15,79 EUR/m², 1,97 ha stavbnih zemljišč in infrastrukture po povprečni ceni 41,5 EUR/m² ter 26 ha gozdov po povprečni ceni 1,05 EUR/m².

V kmetijstvu leta 2015 ni bilo izstopajočih dogodkov, kot so npr. naravne ujme. V referenčnem letu je Sklad v zakup in najem v nekmetijsko rabo oddajal zemljišča po povprečni zakupnini 140 EUR/ha, šolam in državnim organom je zemljišča oddajal v brezplačno uporabo. Odpovedanih je bilo 66 pogodb zaradi neplačevanja ter 3 pogodbe zaradi neobdelanosti. Precej GERK-ov je 2015 ostalo brez zakupa zaradi razčiščevanja nelastniških stanj, pravnih, nejasnosti in katastrskih zamikov. Sklad je izvedel 109 licitacij, pri katerih je iztržil 2,8-krat višjo zakupnino od izklicne. Prav tako ima Sklad v bilanci veliko objektov, s katerimi ne more upravljati, zato ta vprašanja razrešuje in vsako leto vrednost tega premoženja zniža. Leta 2015 je opravil nekaj sanacij, pri čemer sanacij črnih odlagališč ni bilo, in melioracij ter popisal in pregledal namakalne in izsuševalne sisteme, s katerimi gospodarji.

93 % gozdov, s katerimi je Sklad gospodaril, je bilo oddanih v koncesijo, ki so se sredi leta 2016 iztekle. Obseg sečnje je bil tudi 2015 večji od načrtovane zaradi sanacije po žledolomu ter zaradi podlubnikov.

Leta 2015 je Sklad intenzivno urejal svoje evidence gozdov in pripadajočih objektov, saj je sredi leta, kot že navedeno, prišlo do bilančne delitve premoženja med Sklad in Družbo za gospodarjenje z gozdovi v državni lasti.

V razpravi je bilo poudarjeno, da je Sklad le upravljavec premoženja v lasti Republike Slovenije in mora delovati gospodarno. Prav tako je le izvrševalec predpisov in ne more gospodariti v korist določenega dela kmetijstva, kot so npr. družinske kmetije.

Članom državnega sveta se je prodajna cena kmetijskega zemljišča 15,79 EUR/m² zdela previsoka, saj vpliva na določene druge izračune. Pojasnjeno je bilo, da je bilo za ta znesek prodanih le 8 ha zemljišč, ki so se nahajala v 100-metrskem varovanem pasu. Državni svet je zato Sklad pozval, da v navedenem poročilu bolj natančno razdela, koliko zemljišč je prodal v 100-metrskem varovanem pasu in za kakšno ceno v primerjavi s prodajno ceno ostalih zemljišč.

Državni svet meni, da se s povečanjem števila licitacij, kot postopkom izbire najboljšega ponudnika, predvsem za kakovostna kmetijska zemljišča, dviguje cena zakupa kmetijskih zemljišč nasploh. Državni svet prav tako meni, da se bo zaradi prenosa gozdov na drugo družbo povečal pritisk na Sklad naj čim dražje prodaja kmetijska zemljišča.

V Poročilu je zapisano, da je Sklad porabljal sredstva za izgradnjo gozdnih cest. Državni svet je poudaril, da so bili za te izgradnje zadolženi koncesionarji in da bi jih bilo treba v primeru neizpolnjevanja pogodbenih obveznost terjati za povračilo stroškov. Prav tako ima Sklad terjatve do nekaterih gozdnih gospodarstev, pa jih še ni terjal in člani Državnega sveta je zanimalo, kakšno politiko ima Sklad pri izterjavi svojih terjatev. Pojasnjeno je bilo, da se Sklad poskuša z dolžnikom najprej dogovoriti o plačilu obveznosti, tudi v obliki obročnega plačevanja, ter šele nato sproži sodni postopek. Pogosto so dolžniki namreč zakupniki – kmetje, ki zakupnine plačujejo ob prejemu subvencij in zato prosijo za odlog plačila. Se bo pa ta politika Sklada verjetno morala v bodoče spremeniti, saj Sklad nima več dohodkov iz naslova gozdov.

Državni svet je dobili tudi natančnejše pojasnilo, kako je potekala delitev premoženja med Skladom in Družbo za gospodarjenje z gozdovi v državni lasti ter kako bo potekala prodaja zemljišč, ki so deloma gozd in deloma kmetijsko zemljišče. Pojasnjeno je bilo, da bo v primeru, ko bo predmet prodaje mešano zemljišče, prodajalec tisti organ, ki upravlja z večjim delom tega zemljišča, ter da postopki pri pristojnem ministrstvu in na seji Vlade glede vprašanja dovoljenj potekajo tekoče in hitro.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik Komisije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Cvetko Zupančič.

Predlagano mnenje je bilo sprejeto (27 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 28 jih je glasovalo za, nihče pa ni bil proti).

- - -

Predsednik je zaključil 47. sejo Državnega sveta Republike Slovenije in se svetnicam in svetnikom ter vabljenim zahvalil za razpravo in sodelovanje.

Marjan Maučec, mag. posl. ved
sekretar

Mitja Bervar, mag. manag.
predsednik